

ASN Bank Duurzaamheidsbeleid

Financiële Dienstverlening

1 mei 2018

ASN Bank Duurzaamheidsbeleid & Onderzoek

- A. Inleiding
- B. Toetsing op organisatieniveau
- C. Toetsing van specifieke leningen of leningenporte feuilles
- D. Kapitaal van de bank

A. Inleiding

Het Duurzaamheidsbeleid Financiële Dienstverlening beschrijft de criteria voor organisaties die vormen van financiële dienstverlening leveren. Het gaat om verzekeraars, banken, supranationale organisaties ('supranationals'), maar ook detailhandelsketens, die hun klanten bijvoorbeeld betaal-, spaar- en kredietmogelijkheden aanbieden.

Financiële dienstverleners hebben met hun intermediaire rol een belangrijke plaats in de economie. Daarmee zijn zij van essentiële invloed op de duurzaamheid van de maatschappij. Doordat zij geld transformeren van aanbieders naar vragers en risico's overnemen, hebben zij grote invloed op de bedrijven waarin zij beleggen en waaraan zij financieringen verstrekken.

Wij onderzoeken financiële dienstverleners op hun duurzaamheidsbeleid. Daarbij zijn voor ons de indirecte duurzaamheidsprestaties van financiële dienstverleners maatgevend. Immers, de impact op mensenrechten, het klimaat en biodiversiteit¹ is via verstrekte kredieten en beleggingen vele malen groter dan de impact van de directe duurzaamheidsprestaties (de bedrijfsvoering van de eigen organisatie). Ons Duurzaamheidsbeleid is dan ook vooral relevant voor investeringen².

Wij verstrekken maar aan een zeer beperkt deel van deze sector leningen of beleggingen. Vaak omdat niet bekend is in welke activiteiten een financiële dienstverlener op haar beurt weer investeert. Ons beleid voor financiële dienstverleners richt zich vooral op de selectie van beleggingen of leningen voor specifieke bedrijfsactiviteiten en met een hoge mate van transparantie. Zo kunnen wij er vanuit gaan dat het geld van onze klanten in ieder geval niet terecht komt bij uit te sluiten activiteiten.

B. Toetsing op organisatieniveau

Wij mijden beleggingen in of financiering van financiële dienstverleners, omdat over het algemeen deze partijen geen of beperkt inzicht geven in hun bedrijfsactiviteiten. Vanuit ons perspectief is dit met name een groot risico voor financiële dienstverleners met omvangrijke beleggings- of kredietportefeuilles.

Wij zullen in geen enkel geval beleggen in of leningen verstrekken aan een financiële instelling als deze voor 25% of meer in handen is van een overheid van een hoog-risicoland of van een bedrijf dat we uitsluiten op grond van de aard van de activiteiten van dat bedrijf.

¹ Dit zijn de aandachtsgebieden (speerpunten) van ons beleid: (1) Mensenrechten en Goed Bestuur, (2) Klimaat en (3) Biodiversiteit (inclusief Dierenwelzijn).

² Beleggingen en leningen met een looptijd van drie maanden of meer.

In de overige gevallen is onder bepaalde voorwaarden het binnen ons Duurzaamheidsbeleid Financiële Dienstverlening mogelijk om toch te investeren in deze sector. Het gaat om:

- a. financiële dienstverleners, die uitsluitend producten aanbieden die geen betrekking hebben op beleggingen of zakelijke kredieten (zie onderstaand schema);
- b. financiële dienstverleners, die wel beleggen of leningen verstrekken, maar die opereren onder een met ons vergelijkbaar duurzaamheidsbeleid en bovendien transparant zijn over deze activiteiten (zie onderstaand schema). Dit betekent dat:
  - I. een financiële dienstverlener niet betrokken mag zijn bij door ons uitgesloten activiteiten (zie Handleiding ASN duurzaamheidscriteria – blz. 39-41 voor een compleet overzicht), want dan zullen we niet beleggen in of leningen verstrekken aan deze partij;
  - II. de overige financiële dienstverleners beoordelen we op hun duurzaamheidsbeleid en de uitvoering daarvan (zie Handleiding ASN duurzaamheidscriteria – blz. 46-56 voor een compleet overzicht). Als er sprake is van (ernstige) misstanden (controverses en reputatieschade) dan zijn wij zeer terughoudend bij het beleggen of financieren. Wij hechten waarde aan financiële dienstverleners, die de volgende overeenkomsten en/of initiatieven ondersteunen (voor zover dit relevant is voor hun bedrijfsactiviteiten): UN Global Compact, OECD Guidelines for Multinational Enterprises, UNEP FI, Principles for Responsible Investment (PRI), FATF, Wolfsberg Principles en/of Equator Principles¹.

Het onderstaande overzicht is de basis voor een verdere analyse van risico's ten opzichte van onze duurzaamheidscriteria.

Activiteit	Beoordeling	Onderbouwing en voorwaarden
Betalingsverkeer en spaarproducten	Positief	N.v.t., want er bestaat geen duurzaamheidsrisico. Aan spaargeld stellen we geen eisen, aan de aanwending van het geld wel (beleggingen, leningen).
Consumentenkrediet Creditcard Microkredieten	Positief, mits	Het risico dat geld gaat naar activiteiten waar wij het geld van onze klanten niet in willen beleggen, is verwaarloosbaar. Verantwoorde kredietverstrekking is een voorwaarde. ³ Voor microkredieten geldt apart beleid, zie Handleiding ASN Duurzaamheidscriteria (blz. 59-61).
Hypotheken	Positief, mits	Voorwaarde: de instelling heeft een hypothekebeleid. Zie hiervoor Beleid Wonen en Werken.
Verzekeringen, zoals levensverzekeringen en schadeverzekeringen (auto, brand, etc.)	Negatief, tenzij	De ontvangen premies worden voor een (groot) deel belegd in aandelen en obligaties. Zolang transparantie ontbreekt, keuren wij het bedrijf af.
Vermogensbeheer	Negatief, tenzij	Bedrijven beleggen het geld van klanten dat zij beheren, in onder meer aandelen en obligaties en, wat ook gebruikelijk is, derivaten. Zolang transparantie ontbreekt, keuren wij het bedrijf af.
Begeleiden van beursintroducties, overnames en/of fusies	Negatief, tenzij	Het bedrijf kan entiteiten begeleiden die wij zouden uitsluiten. Zolang transparantie ontbreekt, keuren wij het bedrijf af.
Handelen voor eigen rekening	Negatief, tenzij	Zolang transparantie ontbreekt, keuren wij het bedrijf af. Het betreft ook vaak speculatie.
Zakelijke kredieten (inclusief leasing en projectfinanciering)	Negatief, tenzij	Zolang transparantie ontbreekt, keuren wij het bedrijf af.
Offshore banking	Negatief, tenzij	Als deze activiteit bijdraagt aan het ontwijken van belastingbetaling, keuren we het bedrijf af.
Derivatenhandel	Negatief, tenzij	Derivatenhandel kan gebruikt worden als risicoafdekking, maar ook voor speculatie. Wij vinden speculatie niet duurzaam want het kan grote negatieve gevolgen hebben. Daarom keuren we bedrijven af die derivatenhandel in belangrijke mate of uitsluitend gebruiken voor speculatieve doeleinden.

³ Verantwoorde kredietverstrekking betreft het rentepercentage, de beoordeling of een klant een krediet kan dragen en transparantie. Wij kijken hierbij of er misstanden naar boven komen.

C. Toetsing van specifieke leningen of leningenportefeuilles

Specifieke leningen (green, social en sustainable bonds⁴) en zogenaamde leningenportefeuilles van financiële dienstverleners kunnen wel een investeringsmogelijkheid zijn, omdat het doel van de lening of de samenstelling van de portefeuille vaak wel bekend is (bijvoorbeeld hypotheek of microkredieten). Wij toetsen deze producten aan onze duurzaamheidscriteria. Deze toetsing bestaat uit twee stappen:

- a. uitgevende instelling
- b. specifieke leningen of leningenportefeuilles.

ad a) toetsing uitgevende instelling

Voor de beoordeling van een uitgevende instelling kijken we in eerste instantie naar een aantal minimumvereisten ten aanzien van het duurzaamheidsbeleid van deze instelling (is niet beperkt tot financiële dienstverleners, maar kunnen ook andere bedrijven zijn) en de manier waarop dit beleid wordt uitgevoerd (zie B).

ad b) toetsing specifieke leningen en leningenportefeuilles

Speciale leningen en leningenportefeuilles kunnen worden geselecteerd als de achterliggende doelen en de onderliggende leningen een bijdrage leveren aan het versterken van mensen- en arbeidsrechten, een positieve bijdrage leveren aan het tegengaan van de (effecten van) klimaatverandering en/of het beschermen van de biodiversiteit of het versterken van ecosystemen.

Voor speciale leningen hanteren we de volgende drie beoordelingspunten:

1. het investment document is volledig transparant over de bestemming van het geld;
2. de selectiecriteria van de uitgevende instelling: een kader met criteria, waarmee de uitgevende instelling bepaalt welke projecten zij via hun groene, sociale of duurzame obligatie willen financieren. Dit mag ook met ondersteuning van een externe partij;
3. second opinion: in opdracht van de uitgevende instelling geeft een onafhankelijke derde partij een duurzaamheidsoordeel over de selectiecriteria, van de groene, sociale of duurzame obligatie.
Wij nemen deze altijd mee bij onze toetsing maar deze is niet leidend.

In lijn met ons beleid, beleggen we dus niet in leningen die betrekking hebben op een uitgesloten activiteit, onvoldoende transparant zijn of niet aan minimale standaarden voldoen (green bonds voldoen bij voorkeur aan de Green Bond Principles en bij voorkeur en indien van toepassing ook aan het Climate Bond Initiative⁵). Voor financieringen in risicolanden (zie Handleiding ASN Duurzaamheidscriteria, blz. 9-12) geldt dat de uitgevende instelling extra aandacht moet besteden aan het respecteren van mensenrechten. We geven extra aandacht aan de gevolgen voor de CO₂-uitstoot van de leningen en hebben daarbij een sterke voorkeur voor groene leningen die additionele CO₂-besparingen opleveren.

⁴ Via green bonds beleggen wij in duurzame energie, energiebesparing en biodiversiteit. Deze obligaties dragen bij aan het bereiken van onze doelstelling om in 2030 volledig CO₂-neutraal te zijn. Social bonds worden gebruikt voor bijvoorbeeld microkredieten en sociale woningbouw. Sustainability bonds dienen voor de financiering van een combinatie van maatschappelijke en ecologische doelstellingen.

⁵ De Green Bond Principles en het Climate Bond Initiative zijn initiatieven om te omschrijven wat een groene obligatie inhoudt. De Green Bond Principles zijn vrijwillige richtlijnen over het uitgeven van groene obligaties voor de financiering van milieuvriendelijke activiteiten. Het Climate Bond Initiative is in overeenstemming met de Green Bond Principles, maar het gebruikt een scherpere definitie van groene obligaties waarbij klimaatobligaties uitsluitend projecten mogen financieren op het gebied van klimaatmitigatie of -adaptatie.

D. Kapitaal van de bank

Iedere bank opereert in een sterk gereguleerde omgeving. Dat betekent dat onder meer voor de stabiliteit van een bank en de flexibiliteit om in te kunnen spelen op extreme marktsituaties veel (financiële) tegenpartijen noodzakelijk zijn om tegemoet te komen aan deze eisen. Ons duurzaamheidsbeleid geldt ook voor het beheren van het kapitaal van de bank. De bovenstaande criteria gelden volledig voor alle uitzettingen met een looptijd van meer dan twee jaar (Liquidity Portfolio). Voor leningen met een looptijd van tussen drie maanden en twee jaar, hebben we specifiek beleid ontwikkeld met speciale aandacht voor 'good governance'. Zie daarvoor Financial Markets en duurzaamheidsbeleid.

Voor uitzettingen met een looptijd korter dan drie maanden gelden geen restricties aangezien het hier niet om investeringen gaat.

- i
- UN Global Compact (*"aims to mobilize a global movement of sustainable companies and stakeholders to create the world we want."*)
  - OECD Guidelines for Multinational Enterprises (*"provide non-binding principles and standards for responsible business conduct in a global context consistent with applicable laws and internationally recognised standards."*)
  - UNEP FI (*"is a global partnership between the United Nations Environment Programme and the financial sector."*)
  - Principles for Responsible Investment (*"works to understand the investment implications of environmental, social and governance (ESG) factors and ..."*)
  - FATF - Financial Action Task Force (*aims "to set standards and promote effective implementation of legal, regulatory and operational measures for combating money laundering, terrorist financing and other related threats to the integrity of the international financial system."*)
  - Wolfsberg Principles (*provide "guidance for the management of financial crime risks, particularly with respect to Know Your Customer, Anti-Money Laundering and Counter Terrorist Financing policies."*)
  - Equator Principles (*"is a risk management framework, adopted by financial institutions, for determining, assessing and managing environmental and social risk in projects and is primarily intended to provide a minimum standard for due diligence and monitoring to support responsible risk decision-making."*)
  - Green Bond Principles (*"are voluntary process guidelines that recommend transparency and disclosure and promote integrity in the development of the Green Bond market by clarifying the approach for issuance of a Green Bond."*)